Consiliul permanent al Înţelegerii Balcanice şi-a terminat lucrările

Declaraţiile d-lor J. Metaxas, Sükrü Saracioglu, Ţinţar Markovici şi Gr. Gafencu

In ultima şedinţă a consiliului permanent al Înţelegerii Balcanice, după citirea comunicatului oficial, d. Grigore Gafencu, a dat cuvântul d-lui J. Metaxas, preşedintele de consiliu al Greciei, care a făcut următoarele declaraţii :

„Se spune de obiceiu : „totul e bine care sfârşeşte bine". Dar cred că relativ la conferinţa noastră s'ar putea zice mai curând : „Totul e bine care începe bine". Din prima clipă a sosirei noastre în minunata capitală română, atmosfera conversaţiilor noastre a fost tot atât de invariabil senină ca şi timpul splendid care ne-a favorizat aici. Meritul revine înţelegerii minunate şi înaltei competinţe a preşedintelui nostru, d. Grigore Gafencu, cât şi talentului şi constantei bunevoinţe a eminenţilor noştri colegi, domnii Sükrü Saracioglu şi Cincar Markovici. Imi este deosebit de plăcut să le aduc în acest moment un omagiu strălucitor.

Ne despărţim astă seară cu sentimentul înviorător de a fi servit nu numai ideia Înţelegerii Balcanice, dar şi cauza generală a păcii. Înţelegerea noastră, mai tânără decât tot deauna şi plină de cele mai nobile speranţe, intră în cel de al doilea lustru al existenţei sale, cu mândria de a fi fost la înălţimea sarcinei pe care a luat-o asupra ei, dela început.

Vă rog să transmiteţi prin coloanele ziarelor dv., populaţiei Capitalei şi poporului român în întregime, salutul meu cordial şi călduros. Primirea curtenitoare a acestui popor, ospitalitatea sa demnă de cea mai curată tradiţie românească, m'au mişcat adânc. Plec plin de admiraţie pentru această ţară, care, sub rodnicul imbold al acestui mare aimator, Majestatea Sa Regele Carol, şi graţie muncii necurmate a curagioasei Sale echipe de miniştri, înaintează cu viteţie şi cu hotărâre spre o măreaţă renaştere naţională. Grecia, prietena seculară şi aliată credincioasă a României se bucură călduros de aceasta. Adresându-mă acum patru zile colegilor d-v. din Belgrad, afirmam că întrunirea noastră va arăta încăodată solidaritatea strânsă şi unirea desăvârşită ale celor patru ţări ale noastre. N'a trebuit să mă căesc de optimismul meu. Nu-mi mai rămâne decât să-mi exprim o dorinţă : Înţelegerea noastră să trăiască în totdeauna clipe de mulţumire asemenea cu acelea pe care le gustăm azi".

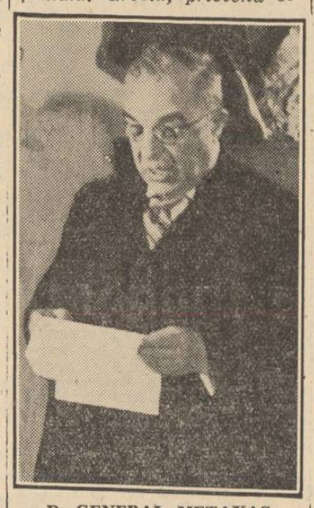

D. GENERAL METAXAS
rostindu-şi cuvântarea

Declaraţiile d-lui Sükrü Saracioglu

A luat apoi cuvântul d. Saracioglu, ministrul de externe turc, care a făcut următoarele declaraţii :

D. ŞUKRU SARACIOGLU
rostindu-şi cuvântarea

„Aş dori să exprim guvernului român recunoştinţa mea pentru buna primire ce ne-a făcut-o. Ţin apoi să spun toată bucuria ce am resimţit să lucrez cu oameni de Stat atât de eminenţi ca d. Metaxas, preşedinte al consiliul grec, d. Gafencu, ministrul afacerilor străine al României şi Preşedinte în funcţiune al Înţelegerii Balcanice, şi d. Markovici, ministrul afacerilor străine al Iugoslaviei.

Am marea plăcere să adaog că întrunirea noastră la Bucureşti a dovedit, odată mai mult, că Pactul Balcanic rămâne o garanţie solidă de pace şi independenţă pentru ţările ce compun Înţelegerea.

Termin aceste câteva cuvinte rugând presa balcanică să rămână totdeauna de veghe spre a respinge în comun orice campanie îndreptată împotriva înţelegerii noastre solidare şi să facă astfel ca Pactul, realitate vie, să pătrundă tot mai adânc în conştiinţa naţională a fiecăruia dintre popoarele noastre".

Declaraţiile d-lui Ţinţar Markovici

D. Ţinţar Markovici, ministrul de externe iugoslav, a declarat următoarele:

„Conferinţa Înţelegerii Balcanice la Bucureşti ia sfârşit într'o atmosferă de desăvârşită cordialitate.

Cu conştiinţa răspunderilor pe cari le avem, am examinat chestiunile cari interesează Înţelegerea Balcanică şi am căutat mijloacele de a contribui la opera de liniştire şi de înţelegere.

Credem în triumful politicii de pace şi de bună vecinătate. Şi ne-am inspirat pretutindeni de dorinţa de a înlătura antagonismele.

In cadrul încântător al ospitalierei capitale române, am lucrat pentru cel mai mare bine al ţărilor noastre şi în interesul păcii.

Sunt fericit că această conferinţă dela Bucureşti mi-a dat prilejul să admir activitatea uriaşe a naţiunei române în toate domeniile şi aş dori ca primele mele cuvinte să fie expresia admiraţiei pentru Augustul Insufleţitor al României, de care ne leagă simţimintele unei prietenii sincere, Majestatea Sa Regele Carol. Sunt fericit de a fi avut nespusa cinste de a prezenta Majestăţii Sale omagiul respectului meu cel mai adânc.

Mi-a fost nesfârşit de plăcut că am avut prilejul să iau contact cu eminenţii oameni de Stat balcanici şi să admir experienţa omului de Stat a d-lui Metaxas, marea voinţă şi adânca credinţă pacifică a d-lui Saraçoglu şi calităţile strălucite de diplomat ale d-lui Gafencu.

D. ŢINŢAR MARCOVICI
rostindu-şi cuvântarea

Ţin să exprim Excelenţei Sale d-lui Gafencu sincera mea recunoştinţă pentru primirea prietenească pe care mi-a făcut-o. Sunt viu mişcat pentru atenţiile al căror obiect am fost în timpul şederii mele la Bucureşti.

Să-mi fie îngăduit deasemenea să mulţumesc călduros presei române pentru dovezile de atenţie pe care le-a dat Iugoslaviei şi persoanei mele.

Declaraţiile d-lui Grigore Gafencu

D. Grigore Gafencu, ministrul nostru de externe, a luat cel din urmă cuvântul, declarând următoarele :

„Nu voi adăuga decât câteva cuvinte la declaraţiile ce v'au făcut colegii mei eminenţi. Aţi auzit comunicatul nostru. El nu înseamnă decât o scurtă şi sumară sinteză a conversaţiilor dintre noi şi care ne-au îngăduit, după un program amănuntit fixat dinainte, să constatăm odată mai mult, şi aceasta în vremuri şi împrejurări ce nu sunt lipsite de interes, perfecta noastră unitate de vederi, de concepţii şi de sentimente.

N'o să vă ascund, şi cred că şi colegii mei sunt de acord cu mine asupra acestui punct, că din aceste conversaţii s'a desprins o notă de optimism. Firește, ne dăm seama de seriozitatea situaţiei. Ni se pare totuşi că în anumite manifestaţii, între care trebue puse şi importantele discursuri ţinute în ultima vreme de câtiva oameni de stat conducători, putem vedea semnele unei destinderi şi ale unei înseninări. E dela sine înţeles că ţinem să contribuim la această destindere din toate puterile noastre şi din toată inima noastră. Iar pentru noi, putere înseamnă unire, şi inima noastră însăşi ne arată calea unei colaborări încrezătoare şi frăţeşti.

Când vorbesc de destindere şi de pace, mă gândesc mai întâi la acele popoare, care au cunoscut mai de aproape, în vremile din urmă, grozăviile şi nedreptăţile războiului. Nădăjduim că primăvara va readuce, în sfârşit, în Spania, odată cu soarele, fericirea păcii. Suntem gata să contribuim în măsura mijloacelor noastre ca să ajutăm poporul spaniol să-şi lege rănile şi să-şi recâştige puterile de viaţă.

Când vorbesc de pace, mă gândesc deasemenea la ideia de ordine. Fără ordine, fără respectul ordinei în idei şi în fapte, fără respectul ordinei politicei şi a ordinei teritoriale, popoarele nu pot, ori care ar fi intenţiile şi bunevoinţele lor, să-şi vină într'ajutor unele către altele.

Iată adevăruri asupra cărora conferinţa dela Bucureşti ne-a dat prilejul să cădem de acord, odată mai mult.

Nu-mi mai rămâne, domnilor, decât să mulţumesc călduros eminenţilor mei colegi pentru generozitatea cu care au îngăduit preşedintelui lor să folosească marea lor înţelepciune şi marea lor experienţă politică. Preşedintele Metaxas, ministrii Saracioglu şi Cincar Markovici vor exprima, sunt sigur, Şefilor Statelor lor, guvernelor şi popoarelor lor, fidelitatea şi afecţiunea sinceră ce leagă România de prietenele şi aliatele sale, Grecia, Turcia şi Iugoslavia".

*

D. Gafencu a declarat apoi închisă conferinţa Înţelegerii balcanice.

Ceaiul
dela ambasada iugoslavă

Miercuri la orele 17 d. a. a fost la legaţia iugoslavă un ceaiu oferit de d. Ducici, ambasadorul Iugoslaviei la Bucureşti, în cinstea oaspeţilor străini.

Au participat membrii guvernului, membrii corpului diplomatic, personalităţi din elita societăţei bucureştene, etc.

D. Ducici asistat de personalul superior al ambasadei a făcut onorurile Casei.

Un bufet bogat a fost pus la dispoziţia invitaţilor.

*

Miercuri seara, la ora 8 jum. d-nii: Ţinţar Marcovici, ministrul de externe al Iugoslaviei şi Sukru Saracioglu, ministrul de externe al Turciei, au luat parte la banchetul intim dela „Athénée Palace" la care au participat şi d-nii: Jovan Ducici, ambasadorul Iugoslaviei şi Suphi Tanrioer, ministrul Turcilor la Bucureşti împreună cu personalul superior al ambasadei iugoslave şi cel al legaţiei turce.

DEJUNUL DELA LEGAŢIA TURCIEI

Cu ocazia conferinţei Înţelegerii Balcanice, d. ministru al Turciei şi d-na Supi Tanriöer, au dat Miercuri, 22 Februarie, în saloanele legaţiei din bulevardul Regele Alexandru 72, un dejun la care au fost invitaţi: d. preşedinte al consiliului de miniştri şi ministru al afacerilor străine al Greciei şi d-na Metaxas; d. vice-preşedinte al consiliului de miniştri şi d-na Armand Călinescu; d. ministru al afacerilor străine şi d-na Gafencu; d. Ţinţar Marcovici, ministru al afacerilor străine al Iugoslaviei; d. ministru al afacerilor străine al Turciei şi d-na Saracioglu; d. Iovan Doucici, ambasador al Iugoslaviei; d. E. Urdarianu, ministru al Casei regale; d. C. Collas, ministru al Greciei; d. G. Grigorcea, ambasador şi secretar general al ministerului afacerilor străine; d. consilier de legaţie şi d-na Zaborowski; d-na Falih R. Atay; d-na B. Uşakligil; d. Sedat Zeki Örs, consilier de ambasadă.

BANCHETUL DELA ŞCOALA COMUNITĂŢII ELENE

D. general I. Metaxas, preşedintele consiliului de miniştri şi ministru de externe al Greciei, a participat Miercuri seară, la ora 9, la banchetul oferit în onoarea d-sale, la şcoala comunităţii elene din str. Austrului No. 33, banchet la care a luat parte de asemeni iş d. Colas, ministrul Greciei la Bucureşti împreună cu personalul superior al ambasadei.

Plecarea miniştrilor de externe străini

D-nii : general I. Metaxas, preşedintele consiliului de miniştri şi ministru de externe al Greciei; Ţinţar Marcovici, ministrul de externe al Jugoslaviei şi Sükrü Saracioglu, ministrul de externe al Turciei, au părăsit Capitala Miercuri seara, la ora 11 jum. — împreună cu suitele,— cu un tren special, îndreptându-se spre punctul de frontieră Jimbolia.

*

Pela ora 11 seara, în vederea acestei plecări, au sosit la gara de Nord, în aşteptarea înalţilor demnitari străini, — luând loc în sala de recepţie a gării, — d-nii :

Armand Călinescu, vicepreşedinte al consiliului de miniştri, ministru de interne şi ad-interim la apărarea naţională, cu d-na ; Gr. Gafencu, ministrul afacerilor străine împreună cu d-na ; ambasadorii Grigorcea şi Creţeanu, secretari generali ai ministerului de externe; Victor Cădere, ambasadorul României la Belgrad; Iovan Ducici, ambasadorul Jugoslaviei şi Colas, ministrul Greciei la Bucureşti; Suphi Tanrioer, ministrul Turciei la Bucureşti; Stoica; V. Anastasiu şi Eugen Papiniu, miniştri plenipotenţiari; Eugen Filotti, ministrul României la Sofia; I. Dragu, directorul presei din subsecretariatul de stat al propagandei; Raul Anastasiu, directorul presei din ministerul de externe; V. Hrisicu, directorul oficiului publicităţii, precum şi personalul superior al legaţiilor: jugoslavă, turcă şi greacă împreună cu ataşaţii militari.

De asemeni delegaţiile ziariştilor străini, în frunte cu d-nii: Bata Iovanovici, deputat, preşedintele comitetului naţional jugoslav P. E. B., director al ziarului „Samouprava"; Husseyn Geahid Yalcin, deputat, directorul ziarului „Yeny Sabah"; George Vlahos, preşedintele comitetului naţional grec P.E.B., director al ziarului „Kathimeryni" şi George Seferiadis, directorul presei, în subsecretariatul de stat al presei, vicepreşedinte al comitetului naţional grec P.E.B.

La sosirea în gara de Nord, d-nii I. Metaxas, Ţinţar Marcovici şi Sükrü Saracioglu, au fost primiţi în sala de onoare a gării unde s'a făcut cerc timp de mai bine de un sfert de oră.

Cu cinci minute înainte de plecarea trenului, înalţii demnitari străini, — urmaţi de însoţitorii respectivi, — au fost conduşi pe peron, până la trenul special, de d-nii : Armand Călinescu, vicepreşedintele consiliului; Gafencu, ministrul afacerilor străine precum şi de întreaga asistenţă, — fiecare luând loc în vagoanele rezervate.

La ora 11 şi 30, trenul special s'a pus în mişcare, părăsind gara de Nord.

*

In acelaş tren special au mai luat loc d-nii consilieri de legaţie : D. Buzdugan care însoţeşte delegaţia jugoslavă până la frontieră; Marcel Romanescu, ataşat pe lângă delegaţia greacă şi Virgil Zabacowski, care însoţeşte delegaţia turcă.

Inchiderea conferinţei presei Înţelegerii Balcanice

Miercuri, la orele 10, a fost la Camera de comerţ şedinţa plenară de închidere a conferinţei presei Înţelegerii Balcanice, sub preşedinţia d-lui N. Batzaria.

După citirea şi adoptarea rapoartelor celor trei comisii, politică, culturală şi technică, d. N. Batzaria luând cuvântul a spus următoarele :

Ceeace micşorează până la oarecare punct tristeţea despărţirei noastre este faptul că în fiecare an ne despărţim cu convingerea tot mai tare şi mai fermă că trebue să rămânem cât mai uniţi posibil şi cu hotărârea de a lucra în aşa fel încât nicio umbră să nu fie proiectată asupra raporturilor noastre, care trebue să fie raporturi într'adevăr frăţeşti. Pentru popoarele balcanice cerul politic al Balcanilor tebue să rămână totdeauna limpede.

Prin urmare ne despărţim, dar o facem spre a continua să mergem pe aceleaşi drumuri şi să predicăm cuvântul bun, cuvântul salutar de înţelegere şi de strânsă unire a popoarelor şi a ţărilor Balcanice.

Cred a fi în acelaş timp interpretul sentimentelor tuturor, exprimând dorinţa ca în anul viitor conferinţa noastră să se lărgească prin participarea bulgarilor şi albanezilor, cari pot fi siguri de primirea noastră prietenească.

D. N. Batzaria a încheiat anunţând că viitoarea conferinţă din anul viitor se va ţine la Belgrad.

A luat apoi cuvântul d. **Sefariades**, delegatul grec care după ce a mulţumit pentru primirea de care s'au bucurat delegaţiile de ziarişti, a spus că ei vor părăsi Capitala României ducând sămânţa bună „pe care vă promitem să o semănăm şi va s'o prezentăm fructele ei la viitoarea conferinţă dela Belgrad.

D. **Iunnus Nadi**, preşedintele comitetului turc aduce la cunoştinţă următoarea ştire :

„Un glas august a pronunţat eri seară dorinţa sinceră a unei inimi atât de nobile cerând „veşnicie" pentru înţelegerea dintre ţările noastre. Această ştire este pentru presa noastră balcanică de înscris cu litere de aur aşa că noi ne grăbim să arătăm încăodată gratitudinea noastră în faţa acestui majestos gest al Şefului suprem al României aliate"

Oratorul îşi exprimă apoi gratitudinea pentru cuvintele ce au fost pronunţate la adresa marelui Ataturk şi închee spunând că stindardul fraternităţii balcanice lăsat moştenire de Ataturk şi Regele Cavaler Alexandru al Iugoslaviei, cari au pus temelia Înţelegerii balcanice, va fi ridicat şi — a încheiat d. Nadi — „suntem siguri că generaţiile viitoare vor face la fel. Nu ne putem consola de moartea lor decât prin această neclintită convingere şi această hotărâre nestrămutată".

D. **Bata Iovanovici**, preşedintele comitetului iugoslav a afirmat convingerea presei iugoslave în necesitatea solidarităţii balcanice, pentru consolidarea căreia ziariştii jugoslavi sunt gata la cele mai bune sforţări.

„Vă declarăm în mod solemn — a spus oratorul — că de astăzi noi vom lucra în acest sens, profesând aceste concepţii încercând să o sădim chiar în inimile copiilor noştri iugoslavi deoarece în adevăr destinele noastre balcanice sunt atât de identice încât nici o naţiune aliată dintre noi nu poate să fie fericită sau nefericită fără ca celelalte trei să nu resimtă repercusiunile. Aceasta înseamnă că pacea în Balcani este deasemeni indivizibilă".

„Fiecare din noi — a încheiat d. Iovanovici — duce în inimă sentimentul că el este copil al Balcanilor şi soldat al unei cauze generale balcanice. Şi pentru aceasta eu am curajul să răspund M. S. Regelui Carol al II-lea, atunci când El ne-a adresat o întrebare simplă şi sinceră, că mă simt aici ca şi cum aş fi în serviciul Augustei şi puternicei Sale Majestăţi"

D. Menemencioglu, directorul agenţiei „Anatolia", şi membru al delegaţiei turce, a propus să se trimeată din partea conferinţei, o adresă preselor celor patru state, prin care să li se mulţumească pentru sprijinul acordat şi contribuţia preţioasă, adusă de către ţările celor patru state balcanice, operei comune.

In urma propunerei d-lui Menemencioglu, adoptată de către conferinţă, s'au luat următoarele rezoluţii :

Cea de a patra conferinţă a presei Înţelegerii Balcanice, în şedinţa plenară de închidere, constatând, după ce a ascultat rapoartele comisiilor, progresul important, realizat pe drumul solidarităţii presei celor patru state, a decis ca fiecare comitet naţional să exprime presei din ţara sa cele mai vii mulţumiri pentru contribuţia adusă operei comune.

Comunicând această hotărâre presei greceşti, româneşti, turce şi jugoslave, comitetul naţional este sigur că ea va continua sforţările ei pentru comprehensiunea mutuală a ţărilor balcanice şi apărarea intereselor lor comune.

Inainte de a încheia conferinţa, d. Batzaria mulţumeşte tuturor membrilor delegaţiilor străine pentru frumoasele cuvinte şi sentimentele calde exprimate faţă de România şi Suveranul ei.

Apoi d-sa declară închisă a patra conferinţă a presei Înţelegerii Balcanice.

*

Direcţia presei din subsecretariatul de Stat al propagandei, a oferit Miercuri seara un banchet, în saloanele restaurantului „Continental", în onoarea delegaţiilor de presă la Conferinţa Înţelegerii balcanice.

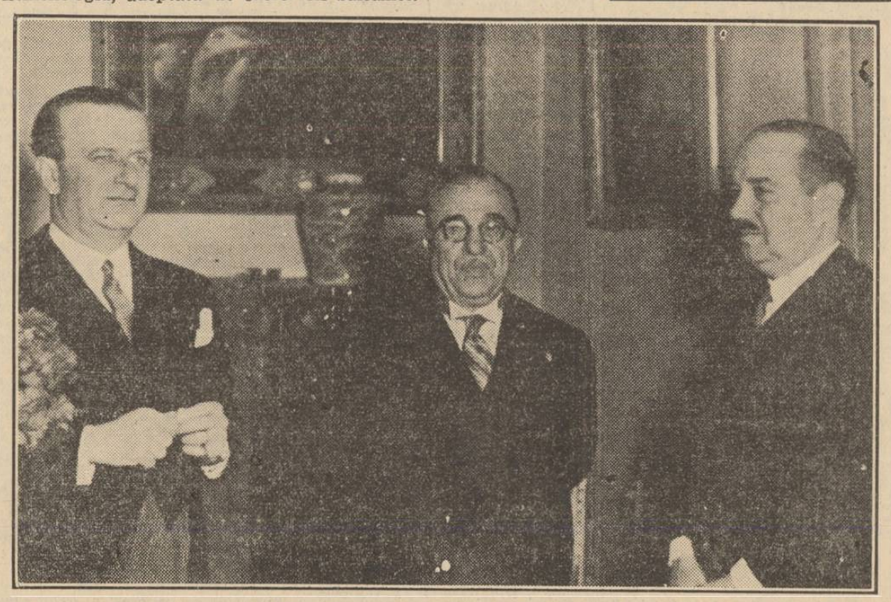

D. general Metaxas, preşedintele consiliului de miniştri grec, între d-nii Pedro di Prat y Soutzo, agent diplomatic al guvernului din Burgos (stânga) şi Mohamed Ali Fuad bey, însărcinat cu afaceri al Egiptului la ceaiul dela ambasada Iugoslaviei

Sărbătorirea d-lui ministru Mihail D. Ralea

Banchetul dela Athenee Palace

Miercuri seara a fost sărbătorit d. prof. universiar Mihail D. Ralea, ministru al muncii şi al ocrotirilor sociale, printr'un banchet oferit în sala restaurantului Athénée Palace, de către un grup de intelectuali, profesori universitari, scriitori şi colaboratori. Printre cei strânşi în jurul sărbătoritului : d-nii prof. Rădulescu-Motru, Liviu Rebreanu, Ion Marin Sadoveanu, Camil Petrescu, prof. C. Stoicescu, Gala Galaction, prof. S. Mehedinţi, prof. Al. Rosetti, C. C. Giurescu, Ionel Teodoreanu, prof. G. Oprescu, prof. N. Cartojan, arh. G. Cantacuzino, Constantin Kiriţescu, Ion Minulescu, prof. Vintilă Mihăilescu, prof. Scarlat Lambrino, Tudor Vianu, V. Voiculescu, prof. D. Bodin, prof. Al. Marcu, etc.

Seria discursurilor a început-o d. prof. *Rădulescu-Motru*, care a vorbit în numele Academiei Române.

D-sa şi-a exprimat apoi bucuria de a vedea în d. Mihail Ralea, care i-a fost elev, un vrednic continuator în domeniul muncii intelectuale. Elevul înţelege pe profesor şi reprezintă mai departe cultura românească.

D. prof. *C. C. Giurescu*, rezident regal al Dunării de Jos, a vorbit în numele facultăţii de litere şi filosofie din Bucureşti, elogiind în sărbătorit atât pe specialist cât şi pe omul de cultură generală. Insuşirile spiritului d-lui Ralea sunt claritatea, simţul nuanţelor, precizia şi eleganţa.

D. *Ion Marin Sadoveanu*, subsecretar de stat la ministerul artelor subliniază temeinica pregătire intelectuală a sărbătoritului, căruia îi urează viaţă lungă spre a da rodul facultăţilor sale.

D. *C. Stoicescu*, rectorul universităţii din Capitală evidenţiază faptul că d. Mihail Ralea este un reprezentant al tineretului care s'a ridicat, prin merite deosebite, la conducerea de azi a ţării. Operele profesorului Ralea justifică locul ce-l ocupă.

D. prof. *Al. Rosetti*, vorbind în numele „Fundaţiilor Regale", face o frumoasă prezentare a caracterului d-lui Ralea, care poartă pecetea obârşiei sale moldoveneşti. „In această atmosferă patriarhală, — spune d-sa — s'a desvoltat ca într'un mediu natural, sentimentele de omenie ale prietenului nostru, daruri pe atât de preţuite în toate timpurile, pe cât sunt de rare astăzi".

D. *Liviu Rebreanu* a vorbit în numele soc. Scriitorilor români", arătând valoarea de scriitor a d-lui Ralea, conducătorul revistei „Viaţa Românească" şi autor al multor opere care îi vor păstra numele peste generaţii. Acum d. ministru Mihail Ralea se gândeşte să ajute viaţa scriitorilor, ceeace va fi una din faptele sale mari pentru literatura românească.

Au vorbit d-nii: prof. *Andrei Oţetea*, în numele universităţii din Iaşi, prof. *Tudor Vianu* în numele universităţii muncitoreşti recent înfiinţată şi organizată de d. ministru Ralea, ca una din înfăptuirile care dovedesc înalta sa pregătire pentru realizările sociale. D. *Camil Petrescu* a vorbit în numele „Revistei Fundaţiilor regale" subliniind meritul d-lui Ralea, de a fi organizat nu numai munca manuală dar şi pe cea intelectuală. In numele revistei Viaţa Românească a vorbit d. *C. Vişoianu*, arătând valoarea de conducător ideologic a d-lui Ralea, care propune tipul „omului cultivat", ca omul nou de astăzi

Au mai vorbit d. *Octav Botez*, pentru vechii colaboratorii ai revistei, şi Păstorel Teodoreanu, în numele colegilor de la liceul Internat din Iaşi, unde sărbătoritul a fost un elev strălucit, ca temperament şi ca putere de muncă.

Răspunzând, d. ministru *Mihail Ralea* şi-a exprimat recunoştinţa faţă de profesorii, scriitorii şi camarazii de şcoală cari l-au sărbătorit.

Sărbătorirea are un tâlc cu atât mai mare, cu cât ea nu s'a oferit omului de fapte, ci intelectualului. Primatul intelectualului este o cerinţă din ce în ce mai vie a vremurilor noastre de refacere, după frământările sterpe ale anilor de supremaţie a politicului, a pasiunilor şi agitaţiilor. Este astăzi timpul să se dea cinstirea cuvenită omului de meditaţie şi creaţie. Trebue restaurată în ordinea publică armonia vieţii sufleteşti, trebue să se integreze iubirea de adevăr peste golul credinţelor oarbe şi al erorilor violente. Raţiunea şi conştiinţa lucidă să înlocuiască misticismul primejdios. In locul forţelor turburi trebue, spre consolidarea unei renaşteri naţionale, instaurată ideea de civilizaţie şi de umanitate, iubirea generoasă a omului şi a vieţii. In sensul acestor idei, declară d. Mihail Ralea şi-a îndreptat gândirea ca teoretician şi şi-a organizat realizările ca om de fapte.

Răspunsul sărbătoritului a fost întâmpinat cu aplauze călduroase, în semn de preţuire şi simpatie.

Câteva piese moderne

de VIORICA BOTENI

Paris, Februarie

Oricât de dornică ar fi epoca noastră să reînvie trecutul, ea nu se poate totuş lipsi de reprezentaţiile unde se urmăreşte viaţa de toate zilele, cu întâmplările ei obişnuite. Alături de „Manon Lescaut", de „Trois Valses", în acelaş timp cu „Le Chapeau de Paille d'Italie", odată cu „La Dame de Chez Maxim", se joacă şi comediile vremii de astăzi.

Piesele moderne studiază — mai toate — viaţa aşa cum se desfăşoară în jurul nostru, cu simplificările pe care le-a realizat, cu complicaţiile multiple şi nebănuite. Ele analizează personagii care sub un aspect simplu, uşuratic chiar, trăesc în realitate o viaţă intensă, adâncă şi sbuciumată, nebănuită de nimeni. Eroii moderni nu mai sunt obsedaţi de prejudecăţi; generaţia tânără a înlăturat aceste fantome burgheze, amintiri ale unei morale stricte încadrată de norme rigide.

Ei trăesc într'o societate înţelegătoare, cu concepţii largi, o societate care — judecată superficial — pare foarte simplă, deşi în realitate are o viaţă adâncă şi misterioasă. Parcă mai neînţeleasă şi mai complicată ca altădată?

Câteva piese care se joacă acum la Paris, analizează personagii moderne, suflete capricioase şi exaltate, situaţii tragice.

„Duo" piesa lui Colette, adoptată de Paul Géraldy, prezintă un menaj foarte unit, o căsătorie modernă, adică — după definiţia zilei — care înţelege şi trece cu vederea micile abateri. Scânteia conflictului apare brusc : o scrisoare descoperită din întâmplare, înştiinţează pe Michel, că Alice, soţia sa l-a înşelat. Deşi suntem în 1938 şi „nu te mai omori, nici nu divorţezi măcar pentru lucrurile astea"; Alice şi Michel încearcă să reia viaţa de mai înainte. E însă în zadar. Raţiunea se înclină şi acceptă, dar sufletul se revoltă surd. Michel, zdrobit de prima încercare a vieţii se omoară, deşi e convins că Alice îl iubeşte.

Timp de atâtea secole, mistica legăturii conjugale a păstrat atâta forţă, noile generaţii nu pot să o înlăture cu totul.

Un alt aspect al vieţii moderne e concentrat în piesa lui J. Cocteau : *„Les Parents Terribles"*.

Deoparte e tineretul voluntar, gata oricând să-şi apere drepturile, tineret naiv şi simplu, neatins încă de experienţa vieţii; de cealaltă e lumea, deformată de decepţii şi suferinţă. Michel, un tânăr de douăzeci de ani iubeşte pe Madelaine şi vrea s'o ia de soţie. In culmea fericirii, împărtăşeşte părinţilor această dorinţă. Mărturisirea lui Michel deslănţue conflictul: mama în iubirea ei exagerată, pe alocurea nefirească, se opune din răsputeri; tatăl, pradă unui egoism meschin — Madelaine e prietena lui — împiedică fericirea copilului. Mătuşa lui Michel, Lèonie, va ajuta desnodământul.

Datorită ei, tinerii se vor logodi în faţa tatălui care acceptă în cele din urmă, sub privirea mamei care se omoară, copleşită de o durere bolnăvicioasă.

Personagiile înăsprite de suferinţă, s'au lăsat pradă în momentele grele, unui egoism fără îndulciri, feroce, animalic chiar: mama se sinucide în momentul când fiul ei e răpit de văltoarea vieţii; mătuşa întrezăreşte în moartea sorei începutul fericirii, tatăl e neînduplecat în faţa lui Michel, îndurerat până la desperare.

In „Asmodée", piesa lui Mauriac, mama şi fata se îndrăgostesc de acelaş tânăr. Neînţelegerea dintre mamă şi fiică nu mai isvorăşte ca altădată din legătura firească, din îndatorirea mamei de a supraveghia fericirea copilului, ci se înjgheabă pe un teren cu totul deosebit, pe acel al rivalităţii, al dragostei, al dorinţei de a place, de a cuceri, de a fi iubită.

In „Frénésie", piesa lui Gh. De Peyret-Chapuis, se deslănţue pasiunea unei femei care iubeşte pentru prima oară. Simţind că se apropie declinul vieţii sentimentale, dragostea ei devine bolnăvicioasă, o adevărată obsesie, un torent de răutate şi de egoism.

Iată cum se prezintă dramele tratate modern. Să fie ele oare întruchiparea unor personagii reale, ori numai creaţiuni ale unei imaginaţii capricioase şi inventive ?

Un fapt este sigur : societatea de azi înţelege şi nu se mai miră. S'a obişnuit cu situaţiile penibile, nelămurite şi admite soluţiile cele mai curioase.

Domnii abonaţi sunt rugaţi ca la orice reclamaţie sau schimbare de adresă, să binevoiască a ne trimite eticheta cu care primesc ziarul, iar spre a fi prompt serviţi la reînoirea abonamentului, să lipească pe cuponul mandatului poştal eticheta abonamentului expirat.